

2023-09-04 Nr. NV-2206

VYRIAUSYBĖS IŠVADA Nr.: TAP-23-1175 TAIS-23-7410(2)	DĖL SPORTO ĮSTATYMO NR. I-1151 2 IR 19 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-2431 (toliau – Nutarimo projektas)		
	Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Pateikimo Seimui terminas 2023-05-18	Švietimo, mokslo ir sporto ministerija	Pasirenkama ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☒ Nesvarstyta Data iš kalendoriaus	Pasirenkama ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☐ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Nutarimo projekto tikslas – pateikti Vyriausybės išvadą dėl Seimo nario A. Kupčinsko pateikto Sporto įstatymo 2 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-243 (toliau – Įstatymo projektas), kuriuo siūloma nustatyti papildomas priemones, sąlygojančias skaidrią sporto federacijų valdyseną: nustatyti papildomus kriterijus, kuriuos turėtų atitikti federacija, siekianti gauti valstybės finansavimą, tokius, kaip: jos valdymo organų nariai turėtų būti nepriekaištingos reputacijos, federacija turėtų valdyti būtiną tai sporto šakai infrastruktūrą, ne mažiau, kaip pastaruosius 1 metus būti dalyvavusi aukšto meistriskumo varžybose *arba* ne mažiau kaip pastaruosius 2 metus būti dalyvavusi sporto šakos fizinio aktyvumo veikloje, ne mažiau kaip 2/3 federacijos valdymo organų turėtų būti išrinkti visuotiniame narių susirinkime, taip pat susieti „aukšto sportinio meistriskumo varžybų“ sampratą su nurodytais kriterijais.

Projekto rengimą paskatino situacija Lietuvos futbolo federacijoje bei Nacionalinės dziudo asociacijos kreipimasis dėl galimai neskaidrios Dziudo sporto federacijos valdymo organų veiklos. Įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodoma, kad nors Sporto įstatyme jau yra nustatyti kriterijai, kuriuos turi atitikti federacijos, siekiančios gauti valstybės finansavimą, tačiau kadangi be valstybės finansavimo federacijos turi ir kitų svarių finansavimo šaltinių, valstybės finansinio skatinimo priemonės nėra pakankama motyvacija federacijoms įsidiesti gerojo valdymo, skaidrumo ir demokratijos principus.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Nutarimo projektu siūloma **pritariti** Įstatymo projekto siekiui **įgyvendinti viešąjį interesą skaidriai, efektyviai, įtraukiai ir demokratiniais principais paremtai sporto šakų federacijų veiklai**, tačiau **nepritarti** Įstatymo projektu siūlomoms teisinio reguliavimo priemonėms dėl šių priežasčių:

1. Siūlymas „aukšto meistriskumo sporto varžybų“ sąvoką susieti su siūlomais nustatyti kriterijais federacijoms, siekiančioms gauti valstybės finansavimą, sukurtų tokią situaciją, kai pagal tarptautinių sporto šakų federacijų reikalavimus federacijų organizuojamos aukšto meistriskumo sporto varžybos pagal nacionalinį Sporto įstatymą nebūtų laikomos aukšto meistriskumo sporto varžybomis. Taip būtų susiaurinamas galimų aukšto meistriskumo sporto varžybų ratas ir paneigiama federacijų teisė organizuoti aukšto meistriskumo sporto varžybas.

2. Siūloma, kad federacijos, siekiančios gauti valstybės biudžeto lėšų <...>, įstatuose turi būti nustatyta, kad jos valdymo organų nariais gali būti tik nepriekaištingos reputacijos asmenys, tačiau Įstatymo projekte nėra nustatomi konkretūs reikalavimai nepriekaištingai reputacijai; šis abstraktus reikalavimas nederą su kituose Sporto įstatymo straipsniuose nustatytomis sąlygomis sporto federacijoms ir jų valdymo organams. Vyriausybės išvados projekte nurodoma, kad Vyriausybė rengia ir Seimo pavasario sesijai numato pateikti nauja redakcija dėstomo Sporto įstatymo projektą, kuriuo numatoma sistemiskai griežtinti federacijos valdymo organų nariams keliamus reikalavimus.

3. Reikalavimas, kad subjektų, siekiančių tapti federacijos nariais, nustatytą laikotarpį veikla būtų tiesiogiai susijusi su sporto šakos plėtojimu, neatitinka kitų Sporto įstatymo nuostatų, įtvirtinančių, kad pati federacija plėtoja sporto šaką ir yra už ją atsakinga;

4. Reikalavimas federacijai „ne mažiau kaip pastaruosius dvejus metus dalyvauti sporto šakos fizinio aktyvumo veikloje“ yra pernelyg neapibrėžtas, nepateikiami argumentai, kuo yra grindžiamas toks siūlymas; taip pat nėra aišku, nuo kada toks laikotarpis turėtų būti pradėtas skaičiuoti.

5. Reikalavimas siekiantiems tapti federacijos nariais „turėti ar įvairiais pagrindais valdyti sporto šakos pratybos būtiną infrastruktūrą“ nėra pagrįstas, nes kai kuriose sporto šakose tokia infrastruktūra nėra būtina arba jos neįmanoma valdyti nuosavybės teise ar kitais pagrindais (pvz., orientavimosi, alpinizmo, šachmatų sporte, sportinėje žūklėje).

6. Federacijos, siekiančios gauti valstybės biudžeto lėšų, atitikties reikalavimams patikrinimas (pvz., ar ji

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

ne mažiau kaip pastaruosius 2 metus dalyvavo fizinio aktyvumo veikloje, ar įvairiais pagrindais valdo infrastruktūrą) galimai taptų objektyviai neįgyvendinamas, nes reiktų vertinti tiek Nekilnojamojo turto registro duomenis, įvairias sutartis, susijusias su turto valdymu, tiek federacijos turimą inventorių, todėl tokios federacijos būtų laikomos neatitinkančiomis Sporto įstatyme nustatytų kriterijų ir negautų valstybės finansavimo; kartu būtų nepagrįstai didinama administracinė našta, nes federacijos atitiktų šiems reikalavimams turėtų nustatyti ŠMSM įgaliota institucija.

7. Asociacijų laisvės, t. y. sporto šakos federacijos narių teisės rinkti valdymo organų narius savo nustatyta tvarka, ribojimų būtinumas ar jų proporcingumas siekiamam tikslui nėra pagrįstas.

Atsižvelgiant į pateiktus argumentus ir pagrindimą, kad Įstatymo projektu siūlomos priemonės sistemiškai nedera su Sporto įstatyme nustatytu reguliavimu, nėra objektyvių duomenų, pagrindžiančių priemonių veiksmingumą, nėra aiškus praktinio įgyvendinimo mechanizmas, bei į tai, kad Vyriausybė rengia ir Seimo pavasario sesijai numato pateikti nauja redakcija dėstomo Sporto įstatymo projektą, kuriuo numatoma sistemiškai griežtinti federacijos valdymo organų nariams keliamus reikalavimus, manome, kad siūloma Vyriausybės išvada yra pagrįsta.

Siūlytina atsisakyti Nutarimo projekto 8 punkto, kuriame teigiama, kad nėra aišku, kokiais argumentais grindžiamas Įstatymo projekto siūlymas, kad federacijos įstatuose turi būti nustatyta tvarka, pagal kurią ne mažiau kaip 2/3 valdymo organų narių federacijos nariai renka tiesiogiai visuotiniame narių susirinkime, nes Įstatymo projekto aiškinamajame rašte įvardinama problema ir tokį jos sprendimo būdą pagrindžiantys argumentai. Kartu, siekiant akcentuoti esminius nepritarimo Įstatymo projektui argumentus, siūlytina patikslinti Nutarimo projekto 9 punktą, susiejant argumentus dėl asociacijų laisvės ribojimo su konkrečiomis Įstatymo projekto nuostatomis (Įstatymo projektu keičiamo Sporto įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 15 punktu).

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Nutarimo projekte nurodoma, kad siekiant spręsti sporto federacijų valdysenos skaidrumo problemas, Vyriausybė rengia ir Seimo pavasario sesijai numačiusi pateikti nauja redakcija dėstomo Sporto įstatymo projektą, kuriuo *inter alia* numatoma sistemiškai griežtinti federacijos valdymo organų nariams keliamus reikalavimus.

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS

Nutarimo projektas pateiktas vertinti 71 sporto organizacijai, iš jų: Lietuvos tautiniam olimpiniam komitetui, Lietuvos paralimpiniam komitetui, Lietuvos kurčiųjų sporto komitetui, Lietuvos sporto federacijų sąjungai, Lietuvos techninio sporto federacijų asociacijai, sporto šakų federacijoms. Pastabų iš sporto organizacijų negauta.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Nutarimo projektas be pastabų suderintas su Finansų ministerija, patikslintas pagal Teisingumo ministerijos pastabas ir suderintas darbo tvarka.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Švietimo, mokslo ir sporto ministerija nurodė, kad imsis priemonių diegiant gerojo valdymo principus federacijose, remsis tarptautine praktika, nuosekliai vykdys sporto šakų plėtros stebėseną ir pagal poreikį spręs dėl tolesnių veiksmų.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Dalia Masaitienė

Socialinės politikos grupė, patarėja